

**VISITES
A LA MANRESA
DESCONEGUDA**

Festa Major 2025

DEL CATALUNYA A L'ATLÀNTIDA

Dos cinemes emblemàtics

DEL CATALUNYA A L'ATLÀNTIDA

Dos cinemes emblemàtics

Al Passeig de Pere III encara ressonen els records de grans espais com el Catalunya i l'Atlàntida, testimonis d'un temps en què anar al cinema era molt més que veure una pel·lícula: era un esdeveniment social.

Els orígens del cinema a Manresa

Tot comença el 19 de desembre de 1896, només nou dies després de l'arribada del cinema a Barcelona. Manresa acull les primeres projeccions al Centre de la Unió Comercial i Industrial, i el 27 de desembre, el Teatre Conservatori esdevé l'escenari de la primera sessió pública. Alberto Duran, l'empresari que va portar aquest nou invent, trià Manresa pel seu dinamisme cultural i econòmic. La ciutat es convertia en la tercera de Catalunya a descobrir aquest fascinant entreteniment.

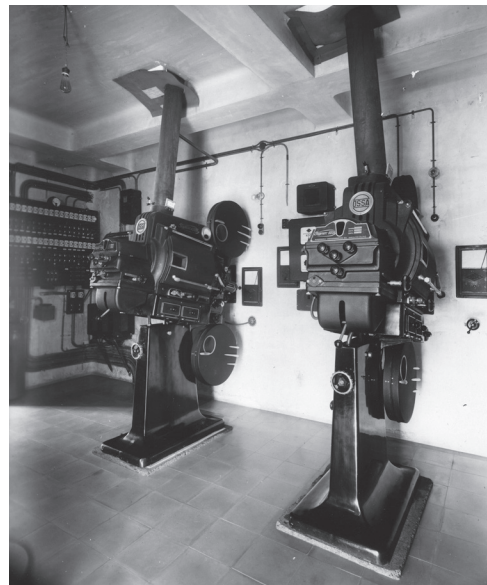
Als inicis, el cinema era un espectacle ambulant en espais com els cafès Alhambra o Mundial. A començaments del segle XX, apareixen les primeres sales amb sessions regulars. El 1903 s'obren cinemes com el Gaumont o el Cinema Modern al nou eix burgès del Passeig. El 1906 ja hi havia una desena de sales programant cinema de manera continuada. La ciutat es rendia al setè art.

Els Padró-Cabot, una saga de cine

L'aparició del cinema com a fenomen de masses va propiciar el naixement d'una nova indústria. En aquest ambient destaca Andreu Cabot un pioner que fundà una de les primeres productores de cinema d'Espanya (1909) i que més en-

davant es dedicà, també, a la distribució i exhibició de pel·lícules. El 1914 gestionava el Teatre Nou (al Passeig, cantonada Cardenal Lluch) i, el 1927 inaugurava el Kursaal, construït amb l'ambició de ser el millor cinema de Catalunya.

Després de la seva mort el 1937, el seu fill Moisès el rellevà. Malauradament, durant la guerra civil, Moisès va patir un greu accident. Mentre projectava cinema per als soldats al front, la pel·lícula de nitrat es va incendiar i va morir cremat. El negoci passà a les seves germanes, Roser i Dolors, però va ser el marit de Roser, Modest Padró, qui el va fer créixer durant la postguerra. Així, la

Sala de cabines del cinema Catalunya, probablement fotografiada poc abans de la seva inauguració (Fons personal de Jordi Padró Vall)

família Padró-Cabot es consolidà com una de les més influents dins l'exhibició cinematogràfica catalana.

El cinema Catalunya: l'època daurada de les grans sales manresanes

Amb l'arribada del cinema sonor als anys trenta, Manresa va viure el boom de la construcció dels cinemes colossals: espais confortables i elegants, autèntics temples cinematogràfics amb vistosos cortinatges i decoracions exuberants com el Modern Palace (Goya), l'Olympia i l'Apolo.

Un exemple destacat d'aquestes sales és el cinema Catalunya (1948-1987), construït per Modest Padró al Passeig de Pere III. Aquest impressionant cinema, amb un aforament per a més de 1.800 espectadors, es va inaugurar per la Festa Major de 1948 i, durant molts anys, va ser el de més categoria de la ciutat, amb les primeres butaques entapissades. S'hi va viure l'arribada del cinema en color amb el Tecnicolor i hi van tenir lloc estrenes molt esperades, com *Lo que el viento se llevó*, el Nadal de 1951 i, amb el sistema *Cinemascope* (1954), que permetia veure les imatges amb gairebé el doble d'amplada, *La túnica sagrada*.

A partir dels seixanta, tots els cinemes de la ciutat, inclòs el Conservatori, comencen a ser gestionats per l'empresa Padró.

Una nova era de cinema: l'Atlàntida

Als anys setanta, el cinema va experimentar una profunda renovació: pro-

duccions més ambicioses, campanyes de màrqueting a gran escala i una filmografia pensada per impactar el públic.

En aquest context neix l'Atlàntida, inaugurat per la Festa Major de 1976 en un solar contigu al cinema Catalunya. Amb més de 1.100 butaques i una arquitectura funcional, representava un trencament amb l'estètica clàssica. Mariano Padró, la nova generació, impulsa el projecte plenament conscient del potencial d'aquest nou concepte de cinema i de les tendències internacionals.

L'Atlàntida es va inaugurar amb la pel·lícula *Tiburón*, icona d'una nova era cinematogràfica. Incorporava el so Dolby, molt innovador en aquell moment i que convertia l'experiència sonora en un element immersiu.

S'adoptà el model de sessions no contínues. Aquest sistema, avui habitual, va ser un gran canvi. L'Atlàntida, actiu fins a l'any 2000, esdevé un referent durant gairebé vint-i-cinc anys, consolidant el lideratge local de la família Padró.

El final del cinema Catalunya i l'arribada de les multisales

L'any 1987 es tancava el cinema Catalunya, exponent d'un estil clàssic de sala única i sessions dobles. Durant la dècada dels vuitanta, el sector va viure una profunda reconversió marcada per l'aparició de les multisales.

A Manresa, la gran majoria de cinemes van tancar. L'Atlàntida, però, va impulsar un projecte d'ampliació construint tres noves sales just al solar on

s'havia aixecat l'antic cinema Catalunya. Aquesta nova configuració trencava definitivament la tipologia anterior: sales més petites —de 720, 302 i 224 seients, respectivament— però més flexibles i adaptades a les noves dinàmiques de programació. Amb la sala original de 1976, el complex sumava gairebé 2.400 localitats.

Arribaren els primers ordinadors que permetien comprar entrades per a una sessió concreta, un avenç notable respecte al sistema anterior, basat en la intuïció de les taquilleres, que controlaven l'aforament a cop d'ull a partir de l'últim número de tiquet venut. I van aparèixer les crispetes i begudes venudes a l'entrada. Fins llavors, un venedor oferia caramels i ametlles garapinyades passant entre les fileres de butaques. Avui dia és impensable anar a veure una pel·lícula sense el binomi crispetes i beguda.

Bages Centre: el cinema marxa del centre de la ciutat

Als anys noranta els centres comercials es converteixen en nous espais de lleure. L'any 1999 s'inaugura Bages Centre amb dotze sales, restaurants i una ubicació estratègica a les portes de la ciutat. A més, amb la urbanització del solar davant de l'Atlàntida i la

manca d'aparcament que va generar, la perifèria va guanyar atractiu. Allò que podia semblar una bogeria —anar al cinema lluny del nucli urbà— avui es considera senzillament pràctic. L'equipament no només responia a aquest nou model, sinó que aviat es va consolidar també com a espai cultural, acollint el Festival CLAM i altres esdeveniments, com ja havia fet l'Atlàntida amb el FECINEMA.

A partir del 2009, la digitalització torna a sacsejar la indústria. Molts cinemes tradicionals, com l'Atlàntida, no poden afrontar el repte i tanquen (2012). En canvi, el Bages Centre culmina la seva conversió digital el 2013 i continua invertint per oferir una experiència cinematogràfica de primer nivell, amb els sistemes més avançats del sector, mantenint-se com a únic espai de projecció comercial del territori.

Tot plegat és fruit d'una llarga trajectòria familiar. L'empresa Espectacles Padró i Cabot, S.L. compta amb més de setanta anys d'història i unes arrels que es remunten als inicis del segle XX. L'actual gerent, Jordi Padró Vall, representa la quarta generació i és besnet d'Andreu Cabot i Puig, figura clau del cinema a Manresa i referent del sector a tot el país.

ORGANITZAT PER: Ajuntament de Manresa

AMB LA COL·LABORACIÓ DE: Centre d'Estudis del Bages, Espectacles Padró i Cabot, Museu de l'Aigua i el Tèxtil, Fundació Turisme i Fires de Manresa, el Galliner i Grup de teatre Parany

TEXT: Olga Payan Ballesteros

FOTOGRAFIA DE PORTADA: Cua davant del cinema Catalunya per veure la pel·lícula *Love Story* en la dècada de 1970 (Fons Antoni Quintana i Torres / Arxiu Comarcal del Bages)